



LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen
(MPD)

BESLUT

1 (6)

2003-01-23

Dnr: 551-5136-02

Uppsala kommun
VA- och avfallsnämnden
753 75 UPPSALA

Delgivningskvitto

Ändring av villkor enligt 24 kap. 8 § miljöbalken (MB)

BESLUT

Länsstyrelsen i Uppsala län (Miljöprövningsdelegationen) ändrar med stöd av 24 kap. 8 § miljöbalken (MB) villkor 8 i tillståndsbeslutet den 4 februari 1982 (dnr. 11.1821-1743-81) avseende hantering av slam och rens vid det av Uppsala kommun bedrivna avloppsreningsverket på fastigheten Storvreta 47:411 i Storvreta, Uppsala kommun.

Verksamheten klassificeras enligt bilagan i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med SNI-kod 90.001-1, prövningsnivå B, avloppsanläggning som är dimensionerad för mer än 2000 personekvivalenter.

Efter ändring skall villkor 8 ha följande lydelse:

Slamhanteringen vid reningsverket skall ske på sådant sätt att olägenheter inte uppkommer. Kommunen skall verka för att slammet i första hand används som jordförbättringsmedel. Slam som används för jordbruksändamål skall vara hygieniserat/stabiliserat. Slam som inte kan användas för annat ändamål samt rens och sand skall bortskaffas vid för ändamålet godkänd anläggning.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Tidigare beslut

Länsstyrelsen lämnade i beslut den 4 februari 1982 (dnr 11.1821-1743-81) Uppsala kommun tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387) för utsläpp av behandlat avloppsvatten till Fyrisån från reningsanläggningen för Storvreta samhälle, motsvarande

8 000 personekvivalenter (pe). Reningsanläggningen är belägen på nuvarande fastigheten Storvreta 47:411

Som villkor 8 föreskrevs att slammet från reningsanläggningen skall omhändertas på sådant sätt att olägenheter för omgivningen inte uppkommer. Vidare skall slammet från anläggningen undersökas i fråga om tungmetaller innan avsättning sker till jordbruket. Avskiltj rens skall komprimeras och deponeras vid Hovgårdens avfallsanläggning. Detta gäller även slam som inte kan avsättas till jordbruket.

Ansökan och yrkanden

Uppsala kommun, dåvarande Tekniska beställarnämnden, har ansökt om ändring av villkor 8 i ovannämnda tillstånd på så sätt att villkoret får följande lydelse:

Slamhanteringen vid reningsverket skall ske på sådant sätt att olägenheter inte uppkommer. Kommunen skall verka för att slammet i första hand används som jordförbättringsmedel. Slam för jordbruksändamål skall vara hygieniserat/stabiliserat. Slam som inte kan användas för annat ändamål samt grovrens, sand och flytslam skall lämnas till godkänd anläggning för slutligt omhändertagande.

Uppsala kommun har i övrigt anfört följande. Gällande villkor innebär att slammet från reningsanläggningen skall användas inom jordbruket eller deponeras vid Hovgårdens avfallsanläggning. Avloppsslammet har inte kunnat avsättas till jordbruket sedan år 1999 på grund av att lanbrukets organisationer rekommenderar sina medlemmar att inte använda slam som gödnings- och jordförbättringsmedel. Deponering av organiskt avfall kommer inte att tillåtas efter år 2004. Kommunen föreslår ändring i villkorstexten som medger alternativ användning av avlopps-slammet

Ärendets handläggning

Ärendet kungjordes den 19 augusti 2002 i Uppsala Nya Tidning. Handlingarna i ärendet har hållits tillgängliga på Länsstyrelsen.

Ansökan remitterades den 24 april 2002 för yttrande till miljö- och hälsoskydds-nämnden i Uppsala kommun. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inkommit med yttrande.

Yttrande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har yttrat sig och tillstyrkt den föreslagna villkorsändringen. Nämnden har bland annat anfört följande.

Nämnden föreslår att villkoret utformas på följande sätt:

Slamhanteringen vid reningsverket skall ske på sådant sätt att olägenheter inte uppkommer. Kommunen skall verka för att slammet i första hand används som jordförbättringsmedel. Slam för jordbruks-ändamål skall vara hygieniserat/stabiliserat. Sand från sandfång och grovrens skall i första hand behandlas så att det kan återvinnas. Slam, grovrens, sand och flytslam som inte kan användas för annat ändamål skall bortskaffas för omhändertagande av annan för ändamålet godkänd anläggning.

Ordet slutligt omhändertagande finns inte definierat i miljöbalken. För att undvika tolkningsproblem anser nämnden att ordet bortskaffande används. Bortskaffande definieras i avfallsförordning, bilaga 5, bland annat som lagring, förbränning och deponering. Sand från sandfång, som till största delen innehåller sand och kaffesump, bör efter tvättning kunna återvinnas i stället för att läggas på deponi. Några exempel på återvinning kan vara inblandning i kompostjord eller möjligen sandning av hårdgjorda ytor vintertid.

Grovrens klassas som organiskt avfall och får inte läggas på deponi från och med år 2005. Renset bör tvättas och sedan förbrännas. I övrigt anser nämnden att tillståndet för verksamheten är omodernt och att det börjar bli dags att pröva om hela verksamheten. Enligt nämnden bör det göras vid senare tillfälle, eftersom Björklinge avloppsreningsverk har högre prioritet då det drivs med stöd av dispens från Naturvårdsverket och måste inleda prövningsförfarande senast år 2004.

Sökandens bemötande av yttrandet

Uppsala kommun har fått ta del av yttrandet och beretts tillfälle att bemöta vad som anförts. Kommunen har bland annat anförts följande.

Sand och rens är obehandlat avfall från den mest förorenade delen av renings-processen och bör därför hanteras med försiktighet. Skärpta krav på hygienisering av avloppsslam och striktare regler för hantering av slammet har aviserats i det kommande EU-direktivet om avloppsslam och i naturvårdsverkets pågående utredning "Aktionsplan för ökad återvinning av fosfor ur avlopp från hushåll". Synsättet bör beaktas också vid återvinning av andra restprodukter från renings-verket. Mängden sand är sannolikt liten. En

jämförelse kan göras med block AB vid Kungsängens reningsverk, där behandlad avloppsmängd är 10 gånger högre än i Storvreta. Under år 2001 avskildes 26 ton sand. Kommunen anser inte att det är rimligt från vare sig resurshushållningssynpunkt eller ekonomiskt synpunkt att behandla sand på ett sätt som möjliggör materialåtervinning och användning.

Rens kan klassas som organiskt avfall. En översyn av renshanteringen vid reningsverken kommer att göras, eftersom deponering av organiskt avfall inte är tillåten efter år 2004. Någon särskild föreskrift om hantering av rens är därför inte befogad. Den föreslagna meningen om återvinning av sand och grovrens bör därför utgå. I övrigt godtar kommunen miljö- och hälsoskydds nämndens förslag till formulering av den sista meningen i stycket.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Efter ansökan av tillståndshavaren får enligt 24 kap. 8 § MB tillståndsmyndigheten upphäva eller ändra andra bestämmelser och villkor i en tillståndsdom eller tillståndsbeslut än som avser storleken av ersättnings belopp. Villkoret får dock upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades.

Den av kommunen redovisade situationen där slam inte kan avsättas till jordbruket samtidigt som förbud mot deponering av organiskt avfall inträder den 1 januari 2005 enligt förordning (2001:512) om deponering av avfall (deponiförordningen) utgör enligt Länsstyrelsens uppfattning sådana omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades, varför grund för ändring av villkoret enligt Länsstyrelsens uppfattning föreligger. Hinder ur formell synpunkt för prövning i sak föreligger därför inte. I sak får Länsstyrelsen anföra följande.

Länsstyrelsen konstaterar att 10 § ovannämnda deponiförordning innebär förbud mot deponering av organiskt avfall från och med den 1 januari 2005. Den av tekniska kontoret föreslagna ändringen av villkor 8 innebär att slam som inte kan användas till jordbruksändamål kommer att kunna gå till annan återvinning eller bortskaftande än den deponering som anges som enda alternativ i gällande villkor. Detta innebär ökade möjligheter att nyttiggöra slammet, vilket ligger i linje med det kretsloppstänkande och utnyttjande av resurser som miljöbalken föreskriver (se 1 kap. 1 § 5 och 2 kap. 5 § MB).

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har i sitt yttrande pekat på de alternativa användningsområden som slam kan användas inom, exempelvis tillverkning av anläggningsjord samt sluttäckning av deponier. Länsstyrelsen delar nämndens uppfattning att villkoret inte skall begränsa möjligheten till alternativa användningar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att ändring av villkoret skall ange att sand från sandfång och grovrens i första hand ska behandlas och återvinnas. Kommunen anser att sand från sandfång inte är ekonomiskt eller resurshushållningsmässigt rimligt att återvinna. Dessutom tillkommer hygienaspekter på hanteringen. Kommunen avser däremot att se över hanteringen av grovrens, då rens kan klassas som organiskt avfall, och deponering av organiskt avfall inte är tillåten efter år 2004. Kommunen anser att nämndens förslag till skrivning skall utgå.

Den aktuella ansökan rör frågan om alternativ användning av slam jämfört med det enda alternativ till användning inom jordbruket - deponering på Hovgårdens avfallsanläggning - som anges i det ursprungliga villkoret. Ansökan är begränsad till denna fråga och prövningen i aktuellt ärende kan inte gå utöver vad ansökan avser.

I det ursprungliga villkor 8 föreskrivs bland annat, att slammet från anläggningen skall undersökas i fråga om tungmetaller innan avsättning sker till jordbruket. Länsstyrelsen finner inte skäl att föreskriva i villkor om sådan undersökning eftersom krav på undersökning m.m. regleras i 20 § förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter samt Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1994:2) om skydd för miljön, särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket.

Länsstyrelsen finner att Uppsala kommun visat att ändring av villkor 8 är påkallat av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades. Ändringen medger alternativ användning av slammet vilket ligger i linje med miljöbalkens bestämmelser om resurshushållning och kretslopp. Ansökan om ändring av villkoret skall därför bifallas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Stockholms tingsrätt, miljödomstolen, se bilaga 1.

Beslut om kungörelsedelgivning

Se bilaga 2.

Beslut i ärendet har fattats av miljöprövningsdelegationen. I beslutet har deltagits



BESLUT

6 (6)

2003-01-23

Dnr: 551-5136-02

länsassessor Roger Gustafsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljöskakkunnig. Ärendet har föredragits av miljöskyddshandläggare Lars Andersson, miljöenheten.

Roger Gustafsson

Ing-Marie Askaner

BILAGA

1. Hur man överklagar
2. Beslut om kungörelsedelgivning

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun, 753 75 Uppsala